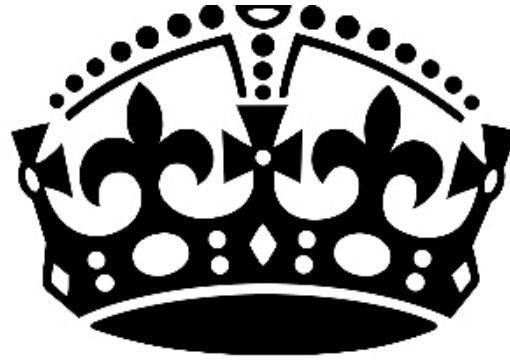

**KEEP
CALM
AND
STUDY
BUSINESS**

Markkinatalous

Ostopäätöksiä. Pohdi vastauksia.

1. Mikä saa sinut ostamaan tuotteen x?
 - (tuote ja palvelu) Listaa n. 5 syytä ostopäätökseesi
2. Miten tulotasosi vaikuttaa ostopäätökseesi?
3. Rakastat kanaa, syöt itsesi ähkyyn ja oksennat, et enää voi sietää kananlihaa. **Millä korvaat kanan ruokavaliossasi?**
4. Menet kauppaan ostamaan tietokonetta, mitä kaikkea muuta myyjä yrittää sinulle myydä tietokoneen lisäksi?
5. Vaikuttaako brändi ostopäätöksiisi? Onko joitakin tuotteita, joiden TÄYTYY olla tiettyä merkkiä (eli et osta muun merkkistä tuotetta)?
6. Minkä tuotteen olet ostanut mainonnan vuoksi?

Markkinat livenä ja verkossa:

- Markkinavoima on kuluttaja!
- Kauppakeskukset, torit, kivijalkakaupat.
- Verkko-ostokset, puhelinmyynti..
- Mainos [Pantteri](#)
- [Saarioinen](#)

Huuto.net

Jari Sillanpään kohuttu viisupaita

Myyjä	Ostajaksi (0)
Kohde numero	106191010
Lukumäärä	1
Osaisto	Miehen - Pöytä, pöytä ja...
Timoitus	19.05.2009 11:57:33
Suhteus	02.06.2009 11:57:33 Tai 5 minuuttia aikaa tehty...
Lähtöhint	300.00 €
Hinta nyt	309.00 €
Minimikorotus	1.00 €

Ydin:

Kysynnän laki

Tarjonnan laki

Markkinahinta

Hintamekanismi

Mitkä tekijät vaikuttavat sinun ostopäätöksiisi?

Mitkä tekijät vaikuttavat yksittäisen tuotteen hintaan?

Käsitteet:

- **KYSYNNÄN LAKI=**
- **MITÄ KORKEAMPI ON HYÖDYKKEEN HINTA, SITÄ VÄHEMMÄN SITÄ OSTETAAN**
- **TARJONNAN LAKI =**
- **MITÄ KORKEAMPI ON HYÖDYKKEEN HINTA (VOITTO), SITÄ ENEMMÄN HYÖDYKKEEN VALMISTAJAT OVAT SITÄ VALMIITA TARJOAMAAN.**
- **MARKKINAHINTA = TASAPAINOHINTA, JOLLA KAUPAT TEHDÄÄN**
- **HINTAMEKANISMI MARKKINATALOUDESSA= HYÖDYKKEISTÄ SAATAVA HINTA OHJAA YRITYSTEN TUOTANTOPÄÄTÖKSIÄ**
 - Mitä tuotannontekijöitä/resursseja käytetään; miten; tuotannontekijöistä maksettava hinta ja niiden saatavuus, kuinka helposti saatavilla, käytettävä teknologia?
 - **Tuotetaan sitä (hintalaatu), mitä kuluttajat ostavat -> tuotekehitys, tuotannon rationalisointi**
 - loput jää varastoihin tai alennusmyyntiin
 - Tämä mekanismi puuttuu suunnitelmataloudesta!

Markkintalouden ydin

- Markkinatalous perustuu yritysten vapaaseen kilpailuun ja kuluttajan valinnanvapauteen.
- Klassinen liberalismi = valtio puuttuu yritysten toimintaan mahdollisimman vähän
- Puitetalous (Suomi) = valtio luo lainsäädännöllä puitteet yritysten toiminnalle (yhteiset pelisäännöt)
- **Yritykset tuottavat markkinoille hyödykkeitä, joiden hinta määräytyy kysynnän ja tarjonnan perusteella. Yritykset seuraavat hintamekanismia ja kysyntää → tiedot ohjaavat tuotantopäätöksiä.**
- Kannattamattoman yritykset poistuvat markkinoilta. Markkinat on jatkuvassa ”liikkeessä”.
- Markkinoiden perustana kuluttajien tarpeet, joita yritysten mainonta muokkaa.
- Vrt. sosialistinen suunnitelmatalous, jossa tuotantopäätökset (=tuotteet, hinnat, määrät, laatu) päätetään keskitetysti.

Toimivat markkinat: Kilpailu ja kuluttajavirasto valvoo

- Kuluttajien tarpeita/kysyntää muokataan mainoksilla.

<https://www.youtube.com/watch?v=7tAXi0LC7ws&t=180s>

<https://www.youtube.com/watch?v=ojVZq4kyma4>

Markkinatalous yhteenveto

- **Yrittämisen vapaudet ja kilpailu yritysten välillä**
- **Kuluttajan vapaudet tehdä valintoja (hinta, laatu, saatavuus)**
- Vapaa pääomanomistus (kapitalismi)
- Vapaakauppa (tullit, verotus, tuet, sääntely)
 - Vrt. protektionismi (tullit, tuontirajoitukset, tuotesäännökset)
- Elinkeinovapaus (vrt. luvanvaraiset elinkeinot)
- Globalisaatio, verkostoitunut talous (hyödyke-, tuotannontekijä-, pääomamarkkinat)
- **Markkinaohjautuvuus** (hintamekanismi)
- **Yritysten välinen kilpailu** - elinkelpoiset yritykset säilyvät (tuotantomenetelmien ja –teknologian jatkuva kehitys, kilpailukykyiset tuotteet (tuotekehittely)
- Perustuu **jatkuvan talouskasvun ideologiaan**
 - Mahdollistaa elintason/palkkojen/ostovoiman nousun ja maltillisen inflaation (=hintojen nousun)

Hinta harjoitus

- **Harjoitus 1.**

- Esinekorista valinta
- Määrittele myyntihinta
- Myy kaverille markkinoilla

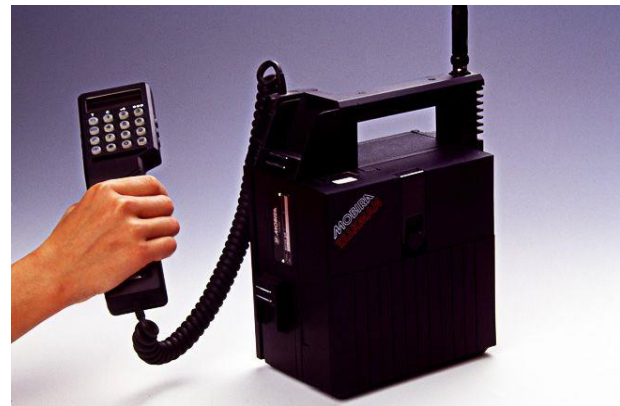
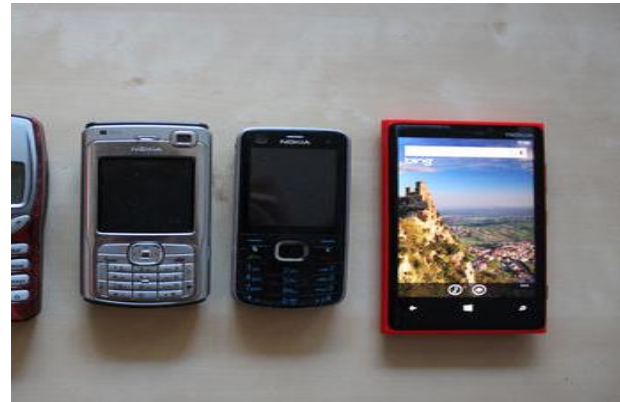
- **Harjoitus 2.**

- Keksi tuotteelle jokin uusi käyttötarkoitus?
 - Brändää (tuotteista)
 - Hinnoittele
 - Myy

Mitkä tekijät
vaikuttavat
yksittäisen
tuotteen
hintaan?

- **Tuotantokustannukset** (palkat, raaka-aineet, koneet/laitteet) (ks. s.41 leivän hinta)
 - KIKU + MUKU + kate (voitto)
 - **KIKU=kiinteät kustannukset** (eivät muutu tuotantomäärän muuttuessa esim. vuokra, tietoliikenne, palkat ellei lisätyövoimaa)
 - **MUKU=muuttuvat kustannukset**, lisääntyvät, jos tuotanto kasvaa (esim. raaka-aineet)
 - **Kate = yrityksen voitto**
- **Kuljetus/logistiikka**
- **Tukkukaupan** kulut + kate
- **Kaupan myyntikulut** + kate
- Kilpailevat tuotteet (**substituuttien hintataso**)
- **Energia**
- **Verot ja tullit**
- + spekulointi, valuuttakurssit

Tuotekehitys. Tuotteen elinkaari.

Kuluttajan
ostopäätöksiin
(kysyntä)
vaikuttavat:

- **Hinta-laatu-saatavuus**
- **Tulotaso ja kulutustottumukset**
 - **tarpeet**, ajanmukaisuus, eettisyys, ympäristöystävällisyys
- Substituutit (=korvaavat tuotteet)
- Täydentävät tuotteet (komplimentit)
 - tietokone, tulostin, ohjelmat, hiiri, verkkoyhteydet, kaiuttimet, kantolaukku..
- **Mainonta**, brändi (uudet tarpeet)
- **Arvio tulevista hintamuutoksista**
 - jos odotetaan hinnan laskua =deflaatiota – > lykkää kulutusta
 - Jos odotetaan hinnan nousu = inflaatiota - > kulutus
 - Hyperinflaatio = rahan ostovoima katoaa.

Vapaa
kilpailu?

Miten
edistetään ja
valvotaan?

- Vapaa kilpailu:
 - Tuotteet ->Hinta (kurissa) – laatu (hyvä) – saatavuus (riittävä)
 - Asiakaspalvelu (joustava, helppo, tehokas, hyvä)
 - Ajanmukaisuus (tuotekehittely ja tuotantomenetelmät kunnossa)
- Vapaata kilpailua/kauppaa edistetään kansainvälisillä sopimuksilla esim. EU, WTO, IMF, vapaakauppajärjestöt.
- EU kilpailulainsäädäntö
- Suomessa: Kilpailu ja Kuluttajavirasto

Vapaata
kilpailua
rajoittavat:

- Oligopolinen kilpailu =
- Kartelli =
- Monopolistinen kilpailu =
- Monopoli =

- **Oligopolinen kilpailu** = epätäydellinen kilpailu. Markkinoilla muutamia yrityksiä, joilla suuret markkinaosuudet. Markkinoille tulo on vaikeaa.
- Kartelli = laitton sopimus hinnoista/markkinoista/tuotemääristä.
- **Monopolistinen kilpailu** = brändituote tai muutoin toisista poikkeava tuote, jonka hinnan määrittely on suhteellisen vapaata
- **Monopoli** = yksinoikeus (esim. valtion monopoli, patentti) tai luonnollinen monopoli (esim. rautatiet, vesijohdot). Vapaa hinnoittelu, ei alttiina kilpailulle.